

17 april 2014 donderdag

Achiterhoek; Arnhem; Betuwe; Rijk van Nijmegen; Liemers; Maas en Waal; Nijmegen Stad; Renkum; Rijk van Nijmegen Editie; Riviereland; Bijlage; De valley; Veluwe; Wijchen Beuningen

Kan Nederland zonder Starbucks?

door Sander van Mersbergen

AMSTERDAM - Starbucks maakt met zijn Europees-Afrikaanse hoofdkantoor de oversteek naar Londen. Nu zit de Amerikaanse koffiegigant nog in Amsterdam. Moet die stap ons zorgen baren?

Het vertrek van Starbucks is 'meer dan een speldenprik'. Dat zegt Henk Volberda, professor strategisch management aan de Erasmus Universiteit. "Het is een waarschuwingssignaal. Voor buitenlandse bedrijven waren we als Nederland heel attractief om hoofdkantoren te vestigen. Het Verenigd Koninkrijk schiet ons nu voorbij."

De Britten hebben de vennootschapsbelasting verlaagd naar 20 procent, en zitten daarmee inmiddels onder de 25 procent die Nederland heft. Ook is het pakket met aanvullende regelingen aantrekkelijker gemaakt.

Dát voor de verhuizing fiscale redenen zijn, staat voor Volberda buiten kijf. "Je maakt mij niet wijs dat ze daar met de Britse overheid geen afspraken over hebben gemaakt."

Zelf zegt de koffieverkoper dat het hoofdkantoor verhuist omdat de bedrijfstop dan dichterbij de grootste Europese Starbucksmarkt zit. Groot-Brittannië telt zo'n 750 Starbucks-vestigingen, Nederland enkele tientallen.

Volgens Frank van Oort, hoogleraar stedelijke economie in Utrecht, moeten we in ieder geval zien te achterhalen wat de echte redenen zijn. "Als er ook niet-fiscale oorzaken zijn, dan moeten we daar serieus naar kijken. En volgens mij vestigt een bedrijf zich nooit ergens puur om het belastingklimaat. Dit is dus wel een teken."

EEN BEDRIJF ALS STARBUCKS KUNNEN WE BEST MISSEN

Van de ruim 10 miljard euro die Starbucks wereldwijd omzette in 2013, kwam 800 miljoen uit Europa, Afrika en het Midden-Oosten. Deze divisie maakte 46 miljoen winst. Wat er uiteindelijk in de Nederlandse staatskas terecht kwam? 700.000 euro, meldde het Financieele Dagblad gisteren. Dat is nog geen 0,1 procent van de omzet van alle koffiewinkels die onder het Amsterdamse hoofdkantoor vallen. Moet je om het verlies van zo'n bedrag treuren?

Nee, vindt bijvoorbeeld Paul Tang, Europees lijsttrekker voor de PvdA en econoom. 'Een heilloze weg', noemt hij de race to the bottom die volgens hem gaande is. Europese landen proberen elkaar de loef af te steken bij het binnenhalen van hoofdkantoren. Ze gebruiken daarbij het belastingtarief en aanvullende voordelen als instrument.

Opmerkelijk genoeg kost het vertrek van het hoofdkantoor nauwelijks banen. De tweehonderd mensen op de koffiebranderij en de distributie-afdeling blijven in Amsterdam zitten. Alleen enkele topmensen gaan naar Londen toe.

In zekere zin kan het vertrek van Starbucks de reputatie van Nederland misschien wel wat oppoetsen, denkt Van Oort. "De manier waarop het bedrijf via Nederland zijn zaken had geregeld, heeft ons toch een slecht imago gegeven."